

Сцени з вистави “Дванадцята ніч” В. Шекспіра. Режисер, музичне оформлення – Ольга Тернова (Харків), художник – Олена Рикусова. Миколаївський академічний художній російський драматичний театр, 2018 р.*

ДВАНДЦЯТА НІЧ

(Студенти рецензують виставу “Дванадцята ніч” В. Шекспіра Миколаївського академічного художнього російського драматичного театру)

Коли б щось таке показали на сцені, то я засудив би таку виставу як неправдоподібну.

Фабіан, сцена IV

“Як Вам завгодно” – така друга назва всесвітньовідомої комедії Великого Барда, яку деякі з режисерів-постановників розтлумачують як відкритий заклик до дії та сприймають як готовність Вільяма Шекспіра до будь-яких експериментів з його твором. Проте комедію, де жінки переодягаються у чоловіків і навпаки, а дія відбувається у вигаданій країні, дуже легко перетворити на фарс чи невдалу дитячу казку. І в цьому не буде вини драматурга.

Ользі Терновій, яка поставила “Дванадцятую ніч” на сцені Миколаївського академічного художнього російського драматичного театру, здається, вдалося зберегти святковий, життєрадісний і пустотливий настрій цієї п’єси і захопити ним глядачів.

Тут і далі світлини з сайту театру <http://theatre.mk.ua/repertoire/dvenadtsataya-noch-u-shekspir/#gallery->

Цьогоріч у рамках Шекспірівських днів в Україні, що їх ініціатором та організатором був Шекспірівський центр Запорізького приватного університету (керівник – доктор філологічних наук, професор Наталія Торкут), відбувся конкурс рецензій на виставу “Дванадцята ніч” В. Шекспіра Миколаївського академічного художнього російського драматичного театру. Студентам факультету журналістики Чорноморського національного університету ім. Петра Могили було запропоновано написати відгуки на спектакль. За браком відповідних фахових рецензій, вважаємо за можливе оприлюднити фрагменти робіт студентів – переможців конкурсу.

*Сцена з вистави “Дванадцята ніч” В. Шекспіра.
Режисер, музичне оформлення – Ольга Тернова (Харків),
художник – Олена Рикусова. Миколаївський академічний
художній російський драматичний театр, 2018 р.*

28 березня відбувся допрем’єрний показ спектаклю, приурочений до Всесвітнього дня театру.

Наповнити виставу особливою атмосферою вдалося з перших хвилин. Чудернацькі на перший погляд костюми, що втішали око всіма кольорами райдуги, мінімум декорацій, що залишаються незмінними впродовж усієї комедії, перекладені середньовічні англійські пісні, що навмисне звучать не дуже вдало з вуст блазня Феста, – все це спочатку здалося глядачам схожим на якусь нехитру дитячу історію і було надто далеким від того, що могло б належати перу Шекспіра. Проте з часом глядачі звикли до цього “midsummer madness”, почали прислухатися до діалогів, ідентифікувати персонажів і слідкувати за цією неперевершеною комедією положень з надзвичайною цікавістю.

Ольга Тернова, режисерка і художній керівник харківського Театру на Жуках, впевнена, що казкова атмосфера та акторська імпровізація – це важливі складові її вистави. “Спектакль був здійснений за два місяці, і за цей час підготовано два повноцінні акторські склади. Причому, ці склади не закріплені, а майже щоразу змінюються. А оскільки ми від самого початку домовилися, що кожен актор має можливість трактувати свій образ по-своєму, то тепер, замінюючи один одного, виконавці отримують додаткову можливість внести до загальної гри свою імпровізацію й отримати абсолютно новий результат. Це дозволить спектаклю залишитися живим і вирости з часом”, – впевнена режисерка.

Щира гра Віоли та її талановите перетворення на Цезаріо, чого навіть не помітила частина глядачів із слабким зором, дотепність й непідробна доброта блазня Феста, комедійна пихатість і віра у власну велич Мальволіо, зворушливість Олівії та навіть іноді надмірно патосна мова графа Орсіно – акторська гра робила текст комедії живим і дотепним, а правильно й гостро розставлені акценти – ще й надзвичайно актуальним. І хоча більшість глядачів знали, чим закінчиться ця історія, акторам вдалося залучити залу до дійства й утримати своєрідну інтригу. Було цікаво не те, *чим* закінчиться, а *як* закінчиться комедія.

Перефразовуючи Віолу, “душа” цієї постанови виявилася у гармонії з її зовнішньою оболонкою. Яскравий, енергійний, язичницький дух Йолю вдалося спіймати й утримати у межах невеликої Миколаївської сцени. Та все ж таки однією з найголовніших вартостей спектаклю є те, що глядач вкотре переконався: середньовічна комедія Вільяма Шекспіра лишається актуальнішою за будь-який сучасний науково-фантастичний роман, а людська природа, незважаючи на гаджети та новітні технології навколо нас, не надто уже й змінюється.

Єлизавета Безушко

* * *

Дванадцять акторів на сцені Миколаївського академічного художнього російського драматичного театру. Наполовину заповнений зал в очікуванні допрем'єрного показу п'єси Вільяма Шекспіра "Дванадцята ніч" у постанові харківської режисерки Ольги Тернової. Двогодинна романтична комедія у виконанні миколаївської трупі театру є актуальною і для сьогоденного глядача, оскільки порушує вічні теми.

Уперше прем'єра "Дванадцятої ночі" під керівництвом О. Тернової відбулася в далекому 2009 році у камерному Театрі "На Жуках". Разом із чоловіком, драматургом та актором, Дмитром Терновим режисерка заснувала цей театр у грудні 2007 року, дебютувавши зі спектаклем "Вибір" за Григорієм Горіним "Забути Герострата". Режисерка надає перевагу роботі з непрофесійними акторами. У її репертуарі присутня як класична, так і сучасна драматургія.

П'єса "Дванадцята ніч" побудована на двох сюжетних лініях, які постійно переплітаються між собою, тим самим загострюючи конфлікт. Постановниці вдалося майстерно адаптувати текст під сучасні театральні норми, не порушуючи оригінального прочитання автора та утримуючи логіку розповіді. Дуже вдалим, на мою думку, є скорочення, що додало постановці динаміки й жвавості. Таке рішення допомогло акторам утримати увагу глядачів.

Сцени з вистави "Дванадцята ніч" В. Шекспіра. Режисер, музичне оформлення – Ольга Тернова (Харків), художник – Олена Рикусова. Миколаївський академічний художній російський драматичний театр, 2018 р.

У присутніх у залі виникає багато питань до шекспірівських героїв та їхніх вчинків. Так, бажання виявляються просто примхами, а поняття “кохання” настільки примарне у творі, що у розв’язці взагалі видається чимось комічним. Зокрема, любовний трикутник Орсіно – Цезаріо (Віола) – Олівія, у якому всі намагаються вдовольнити власні бажання, ігноруючи інтереси інших, не знайшов би щасливого кінця, якби не з’явився четвертий герой – Себастьян. Герцог Орсіно, який із самого початку прагнув здобути прихильність графині Олівії, наприкінці без вагань відмовляється від неї, надаючи перевагу Віолі. Намагаючись привернути увагу Цезаріо, Олівія знайшла щастя з Себастьяном, який заручився із нею після першої ж зустрічі. Де тут любов? Де щирі й справжні почуття? Легковажність рішень героїв комедії викликає радше подив, аніж сміх.

Окремо від усіх персонажів постає блазень Фесте, в образ якого чудово увійшов Максим Подгайко, він очевидець усього, що відбувається на сцені. Іноді здається, що Фесте є певним героєм-фантомом, який з’являється у багатьох епізодах, знає більше за інших, проте суттєво не впливає на перебіг подій.

Працювали над спектаклем два місяці, за цей час підготували два повноцінні акторських склади. Проте, цього акторам, певно, виявилось замало, аби бездоганно вивчити усі свої репліки. Посеред вистави герої не раз затинались на кілька секунд. Чи можна виправдати їх тим, що це був передпрем’єрний показ? Хвилювання, незібраність?

Колоритні зовнішні образи акторів, що відповідали напівказковій Іллірії, напрочуд вдало створила художниця з костюмів Олена Рикусова. Декораційне оформлення відіграє не менш важливу роль у сприйнятті спектаклю: квітник і цікава конструкція – гойдалка зі сходами посеред сцени – були покликані передати відчуття легкості й створити романтичну атмосферу. Такі декорації відкривають чудовий простір для гри, додають руху та динаміки дії.

Цікавий сюжет, насичений сплетіннями доль (дякую, Великий Шекспіре!) та чудові візуальні образи, представлені на сцені, дали можливість забути про буденні справи і поринути у легку комедію разом із героями п’єси.

Юлія Спінчевська

Сцена з вистави “Дванадцята ніч” В. Шекспіра. Режисер, музичне оформлення – Ольга Тернова (Харків), художник – Олена Рикусова. Миколаївський академічний російський драматичний театр, 2018 р.